Lupatunnus
ML2019:0085

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 3.11.2026 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija:	Sakumpu Exploration Oy
Alueen nimi:	Pahasvuoma
Lupatunnus:	ML2019:0085
Alueen sijainti ja koko:	Kittilä, 1997,43 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallintooikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Matti Ohtamaa puh. 029 505 2289

Kuulutettu 3.11.2026

Pidetään nähtävänä 10.12.2026 asti.

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

3.11.2026

Lupatunnus
ML2019:0085
Tukes
11509/10.02.05/2026

Sakumpu Exploration Oy
Hatanpääntie valtatie 13
33100 Tampere

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Hakija: Sakumpu Exploration Oy
2632092-6
Suomi

Yhteystiedot : Hatanpääntie valtatie 13
33100 Tampere

Lisätietoja antaa:
Jens Rönqvist sekä lupaasiat@geopool.fi
jens@valkea.ca
050 337 7116

Alueen nimi: Pahasvuoma
Alueen sijainti: Kittilä

Hakemus on tullut vireille 17.9.2019. Kaivosviranomainen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2019:0085 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 17.9.2019.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla jatkoaikaa Sakumpu Exploration Oy:n malminetsintäluvalle nimeltä "Pahasvuoma" lupatunnuksella ML2019:0085.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika malminetsintäluvalle. Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa tai poikkeuslupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun toimenpiteeseen tarvittava muun lainsäädännön mukainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 1997,43 ha
Alueen nimi: Pahasvuoma
Sijainti: Kittilä
Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä, tai 7 §:n 2 momentissa mainituin rajoituksin tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokaisenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita, eikä luokiteltuja pohjavesialueita Alueella on voimassa Tunturi-Lapin maakuntakaava, jossa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Alueella ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa.

Lupa-alueen koillispuolella, lupa-alueen ulkopuolella lähimmillään n.100 m päässä, on Lemmenjoen kansallispuisto ja Natura-2000 alue.

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentiaaliin. Malmipotentiaalin arvioinnissa on käytetty hyväksi Geologisen tutkimuskeskuksen tietokantoja sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin. Näihin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: Kultaa (Au), kuparia (Cu)

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomainen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja, VNa kaivostoiminnasta (1123/2025) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä erityisellä poronhoitoalueella asianomaiselle Kuivasalmen paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomainen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa lupamääräyksessä 1 kohdassa 1 sallituilla menetelmillä, ei synny kaivannaisjätettä. Mikäli kaivannaisjätettä syntyy lupamääräyksen 1 kohdassa 2

mainitussa kallioperänäytteenotossa kairaamalla, malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä ja käsittelemisestä. Maanpinnalle nouseva hienojakoinen paikallinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Hakija on toimittanut kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, jossa on kuvattu taloudellisesti ja teknisesti parhain tapa käsitellä kohteilla mahdollisesti syntyvä kairaussoija. Kaivosviranomainen katsoo lupahakemuksen mukaisen kairaustoiminnan olevan määrältään alkuvaiheen tutkimuskairausta eikä malminetsintähankkeiden loppuvaiheen inventointiluonteista kairausta. Lupamääräyksessä 8 ja 9 on määrätty tarkemmin, kuinka tulee toimia luonnonsuojelulaissa tarkoitetuilla erityisesti suojeltavilla kohteilla tai jos alueelle sijoittuu pohjavesialueita tai jos kairaussoijaa nousee maanpinnalle normaalista poikkeavasti merkittäviä määriä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on lisäksi tehtävä poronhoitolaissa säädetyllä erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulla alueella (*erityinen poronhoitoalue*) asianomaiselle Kuivasalmen paliskunnalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava kaikista poikkeustilanteista, jotka saattavat vaatia toimenpiteitä maastossa aina Tukesille, ja poikkeustilanteen luonne huomioiden asianosaisille viranomaisille sekä mahdolliselle kiinteistön omistajalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- Lupa- ja valvontavirastolle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle vastuumuseolle (Lapin maakuntamuseolle).

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomainen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2019:0085 alueella. Jos luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2019:0085** määrätään lupakohtainen **3500 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomainen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätynyt määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomainen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä. Mikäli tutkimusalueella tavataan uusia uhanalaisia tai rauhoitettuja lajeja tai esiintymiä, tulee niistä ilmoittaa Tukesille ja Lupa- ja valvontavirastolle.

8.1 Kairausvedenotto, kairaus apuaineet ja hydrauliöljy vuotojen ehkäiseminen

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta päätöksessä sallittuihin välttämättömiin laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäisiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m3/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Tässä luvassa sallitaan kairausapuaineiden käyttö, mikäli niitä tarvitaan tutkimustoiminnalle tarpeellisen kallioperänäytteen saamiseksi. Mikäli kairauksessa käytetään apuaineita, on käytettävä sellaisia apuaineita, joiden käytöstä ei aiheudu ympäristönsuojelulaissa säädetyn pohjaveden pilaamiskiellon vastaista seurausta (527/2014, 17§). Kaikki kairauksessa mahdollisesti käytettävät apuaineet tai niiden keskeiset ainesosat tulee olla rekisteröitynä Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) rekisteriin (REACH), ja ne on hyväksytty

käyttötarkoituksensa mukaisesti käytettäväksi EU:n alueella. Mitkään näiden kemikaalien ainesosista eivät saa olla myrkyllisiä tai biokertyviä. Määräys ei koske aineryhmiä, joilla on vapautus tai poikkeus REACH-asetuksen velvoitteista.

Malminetsintäluvan haltijan on varmistettava, että mahdolliset ennalta odottamattomat vuodot tutkimustoiminnanaikaisessa koneellisessa näytteenotossa hallitaan käyttämällä koneeseen integroituja ja riittäväksi mitoitettuja valumakaukaloita. Luvanhaltijan tulee kyetä myös tarvittaessa torjumaan öljyvuoto viipymättä imeytysaineilla.

8.2 Kairauspaikan jälkitoimenpiteet

Kairauksen päätyttyä on tulpattava kairareiät aina teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella. Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintälupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan.

Perustelut: (621/2011) 7 §, 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

9.1. Yleiset määräykset

Malminetsintäluvan haltijan tulee rajoittaa malminetsintätoiminta sekä muu malminetsintäalueen käyttö ainoastaan tutkimustyön suorittamisen kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava ja toteutettava siten, ettei niistä aiheudu sellaista yleisen tai yksityisen edun loukkausta, joka olisi kohtuullisin toimin vältettävissä.

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät lähtökohtaisesti aiheuta laaja-alaisia ympäristövaikutuksia, malminetsintäluvan haltijan on kuitenkin oltava riittävällä tavalla selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin voidaan kohtuudella edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on yksilöity lupamääräyksessä 1. Niiden ei katsota vaikeuttavan oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista eikä aiheuttavan olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle tai merkittävää maisemallista haittaa. Menetelmät eivät myöskään aiheuta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai muita merkittäviä vahingollisia ympäristövaikutuksia, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä ja määrättyinä ajankohtina.

Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainittua koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäytteenottoa ei kuitenkaan saa suorittaa vesistön päältä. Mikäli malminetsintätutkimukset edellyttävät kairausta vesistön päältä, tulee sitä varten hakea luvan muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää Tukesille hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma, josta ilmenevät suunnitellut toimenpiteet sekä niiden tarkat sijaintitiedot. Luvanhaltijan on lisäksi tarvittaessa päivitettävä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, erityisesti tilanteissa, joissa tutkimusluonteinen

kallioperäkairaus muuttuu luonteeltaan ja määrältään kohteellisesti tiheämmäksi inventointikairaukseksi.

Tutkimussuunnitelma on toimitettava tiedoksi myös toimivaltaiselle Lupa- ja valvontaviranomaiselle sekä Lapin maakuntamuseolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei kaivoslain mukaan ole yleistä velvollisuutta suorittaa kasvillisuus- tai luontokartoituksia, kun varovaisuusperiaate otetaan huomioon, eikä tällaisia kartoituksia edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäätynyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran. Tutkimusten päätyttyä tutkimusmontut, -kuopat ja -ojat on täytettävä ja maisemoitava. Lisäksi tulee huomioida Metsähallituksen metsätieverkostoon liittyen niiden käyttö ja kunto etenkin kelirikkoaikaan sekä kovilla sateilla.

> Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että suunniteltuihin toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa puuttua valvonnallisin keinoin. Velvollisuus mahdollistaa lisäksi sen, että Tukes voi kaivoslain valvontatehtävänsä toteuttamiseksi arvioida suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksia ja antaa tarvittaessa tarkempia lisämääräyksiä niiden suorittamisesta. Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua kaivoslain vastaisia vahingollisia vaikutuksia (621/2011) 11 §, 12 § ja 69 §)

9.2 Lupa-aluekohtaiset määräykset

Pintavedet
Luvansaajan tulee huolehtia tutkimustoiminnassaan siitä, **ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin** jättämällä riittävä suojavyöhyke kairakohteen etäisyydestä vesistöön. Lupa-alueella esiintyy luonnontilaisia tai luonnontilaisten kaltaisia lähteitä, joiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Näiden kohteiden läheisyydessä tulee noudattaa riittävää suojaetäisyyttä. Myöskään purouomien luonnontilaa ei saa vaarantaa.

Huomion arvoiset kasvilajit
Lupa-alueella on silmälläpidettävien kasvilajien esiintymiä: lapinkynsikääpä, pursukääpä, rusokantokääpä. Vaikka lajien silmälläpito perustuu vapaaehtoisuuteen eikä laji täytä varsinaisen uhanalaisuuden kriteerejä, niiden esiintymien oleellista vahingoittamista ei saa tutkimustoiminnassa aiheuttaa. Maastotöiden suunnittelua varten lajien esiintymispaikat voi tarkistaa Lajitietokeskuksen avoimesta Laji.fi-palvelusta (https://laji.fi/).

> Perustelut: Kaivoslain (621/2011) 11 §, 12 §, 15 §, 69 § sekä valtioneuvoston asetus (1123/2025) 2 § ja 3 §.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankohdasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, 51 § 67 § ja 69:ään, joissa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta sekä 152.1 §:ään, jossa säädetään kaivosviranomaisen oikeudesta saada kaivoslain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot niiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

12. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella

Alue kuuluu Kuivasalmen paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu olennaista haittaa poronhoidolle. Kaivoslain 11 §:n 2 mom. 2 kohdan mukaan olennaisen haitan aiheuttaminen muulle elinkeinotoiminnalle on kielletty. Tässä luvassa on kyse tutkimustoiminnasta, joka on tutkimussuunnitelmassa esitettyjen toimien mukaan lyhytkestoista ja suhteellisen hetkellinen tapahtuma tutkimuskohteella. Tutkimuskalusto liikkuu hitaasti eikä ajata mahdollisia alueella olevia poroja tarpeettomasti. Luvanhaltijan tulee suunnitella tutkimustyöt riittävän pitkällä aikavälillä ja suorittaa toimet ajankohtana, jolloin niistä on kaikkein vähiten häiriötä alueella tehtävälle poronhoidolle ja paliskunnan keskeisimmille toiminta-alueille. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista.

Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen ja huolehdittava ettei tutkimustoiminnan seurauksena alueella hetkellisesti tapahtuva maastoliikennehäiriö lisää porojen hallitsematonta siirtymistä alueelta toiselle. Luvan haltijan tulee sopia tarvittaessa paikallisesti keinoista, joilla porojen haitallinen liikkuminen alueelta toiselle estetään.

Perustelut: Edellä mainituilla toimenpiteillä ehkäistään malminetsinnästä porohoidolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Kaivosviranomainen on arvioinut sallittujen tutkimusten mahdollista haittaa ja olennaista vaikutusta, tutkimusten luonteen ja laajuuden sekä ennakoitavissa olevien vaikutusten perusteella. Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Sakumpu Exploration Oy	17.9.2019
Hakemuksen muutos: Sakumpu Exploration Oy	27.6.2019
(*Korjattu hakemusalueen rajausta ja toimitettu kaavoitustilanne)*	
Hakemuksen täydennys: Sakumpu Exploration Oy	12.6.2026
(*Päivitetty hakemus ja kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma)*	
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	25.6.2026
Lausuntopyynnöt: Tukes	25.6.2026
Päätös: Tukes	3.11.2026

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 25.6.2026 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Kittilän kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 3.8.2026 saakka.

Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse.

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 3.8.2026 Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kittilän kunnalle** 25.6.2026.
Kittilän kunta on antanut lausunnon 17.8.2026 (liite 4).

2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lupa- ja valvontavirastolle** 25.6.2026.
Lupa- ja valvontavirasto on antanut lausunnon 13.8.2026 (liite 5).

3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin maakuntamuseolle** 25.6.2026.
Lapin maakuntamuseo on antanut lausunnon 3.8.2026 (liite 6).

4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kuivasalmen paliskunnalle** 25.6.2026.
Kuivasalmen paliskunta on antanut lausunnon 3.8.2026 ja täydentänyt sitä14.8.2026 (liite 7).

Muut selvitykset lupaharkintaa varten

Kaivoslaki velvoittaa kaivosviranomaista pyytämään lausunnon lupahakemuksen käsittelyä varten mm. Lupa- ja valvontavirastolta. Mikäli pyydetyissä lausunnoissa, saaduissa muistutuksissa tai mielipiteissä tuodaan esiin seikkoja, jotka voisivat muodostaa kaivoslain 46 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisen esteen, tulee kaivosviranomaisen ratkaista, voidaanko lupa kuitenkin kaivoslaissa säädetystä esteestä huolimatta myöntää, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksillä tai pienentämällä alueen koko. Lupakohtaisien (9.2) määräysten tarkoituksena on varmistaa, että lausunnoissa, muistutuksissa tai mielipiteissä esiin nostetut seikat huomioidaan niin, ettei kaivoslain vastaista toimintaa tai vaikutusta synny.

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) valvoo luonnonsuojelulain säännösten noudattamista sekä käyttää luonnonsuojelun yleisen edun puhevaltaa. Malminetsintälupahakemuksesta on pyydetty lausunto Lupa- ja valvontavirastolta erityisesti niiden luonnonsuojelu- ja ympäristönäkökohtien arvioimiseksi, joilla on merkitystä lupaharkinnassa.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 117 §:ssä säädetään tietojärjestelmästä, joka koostuu Suomen luonnon monimuotoisuutta ja siihen vaikuttavia toimintoja koskevista tiedoista. Ympäristöministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Metsähallitus, Suomen ympäristökeskus ja Luonnontieteellinen keskusmuseo toimivat kukin luonnonsuojelun tietojärjestelmän rekisterinpitäjinä niiden tietojen osalta, jotka ne järjestelmään tallentavat. Ympäristöministeriö vastaa tietojärjestelmän sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä yhteistyössä sen ylläpitäjien kanssa. Luonnonsuojelun tietojärjestelmä muodostuu tiedoista, jotka tallennetaan tai on tallennettu edellä mainittujen ylläpitäjien tietojärjestelmiin, rekistereihin ja asianhallintajärjestelmiin. Viranomaisportaali tarjoaa viranomaisille suoran pääsyn kaikkeen tarkkaan lajitietoon, mukaan lukien sellaiset tiedot, jotka avoimessa Laji.fi-palvelussa on luonnonsuojelullisista syistä karkeistettu tai piilotettu. Viranomaisportaalissa käsitellään sensitiivisiä tietoja, kuten uhanalaisten eläin- ja kasvilajien esiintymiä sekä arvokkaiden luonnonalueiden suojeluun liittyviä tietoja, minkä vuoksi näitä tietoja ei voida kirjata päätökseen. Kaivosviranomainen on lisäksi tarkistanut lupa-aluetta koskevat tiedot Laji.fi-viranomaisportaalista ja hyödyntänyt saatavilla olevaa tietoa lupaharkinnassa arvioidessaan malminetsintälupahakemuksessa esitettyjen toimenpiteiden vaikutuksia merkityksellisiin luonnonsuojelu- ja ympäristönäkökohtiin.

Tukes on ennen päätöksen antamista selvittänyt alueen luonnonolosuhteita muun muassa ilmakuvien, olemassa olevan tietoaineiston ja hakemukseen saatujen lausuntojen perusteella. Tutkimusalue on metsätalousmaata, jossa on harjoitettu tehokasta metsänhoitoa ja hakkuita. Selvitysten perusteella Tukes on katsonut, että suunnitelluista tutkimustoimenpiteistä, ottaen huomioon toiminnan laadun ja laajuuden, ei aiheudu haittaa ihmisten terveydelle, vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa eikä muutakaan merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta. Luvanhakija on kuvannut toimenpiteidensä vaikutuksia hakemuksessa sekä siihen liitetyssä kaivannaisjätehuoltosuunnitelmassa.

Tämän malminetsintäluvan perusteella ei ole tarkoitus toteuttaa koelouhintaa eikä muita toimenpiteitä, jotka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan vastaisivat koelouhintaa. Toimintaa ei myöskään ole suunniteltu harjoitettavaksi asemakaava-alueella.

Alueella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimenpiteiden ei katsota aiheuttavan merkittävää häiriötä Suomen pesimälinnustolle, joka on pääosin luonnonsuojelulailla rauhoitettua. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja uhanalaisuustilanne on tarkasteltavissa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), osoitteessa https://punainenkirja.laji.fi. Julkaisussa esitetään myös lajien uhanalaisuuteen johtaneet syyt sekä tulevaisuuden uhkatekijät. Tässä malminetsintäluvassa sallittuja menetelmiä ei mainita uhanalaisuuden aiheuttajina eikä tulevaisuuden uhkatekijöinä.

Natura tarveharkinta
Lupa-alue sijoittuu muutamilta kohdilta n.100 m päähän Lemmenjoen (FI1300201) Natura 2000-alueesta. Natura 2000 –verkoston tavoitteena on saavuttaa luontodirektiivissä yksilöityjen luontotyyppien ja luonto- ja lintudirektiivissä yksilöityjen lajien suotuisa suojelutaso.

Luontodirektiiviin sisältyy epäsuorasti vaatimus varovaisuusperiaatteen soveltamisesta, jos vaikutuksista on epävarmuutta. Natura 2000 -alueiden suojelutavoitteet pitää asettaa etusijalle. Eräissä tilanteissa arviointivelvollisuus koskee myös olemassa olevan tai ehdotetun Natura 2000 -alueen ulkopuolella toteutettavia hankkeita ja suunnitelmia. Näin on silloin, jos sillä todennäköisesti on Natura 2000 -alueelle ulottuvia **merkittäviä haitallisia vaikutuksia**. Siten

esimerkiksi melua aiheuttavan lentokentän rakentaminen Natura 2000 -alueen kylkeen tai lintuveden vesitalouden muuttaminen tiepenkereellä saattaisi edellyttää pykälässä tarkoitettua arviointia, vaikka itse Natura 2000 -alueeseen ei koskettaisikaan. Olennaista ratkaisutilanteessa onkin lähestyä asiaa siltä kannalta, onko suojeluratkaisun suhteellisuus (kohtuullisuus) otettu huomioon jo suojelusta päätettäessä. Jos suojelualueen oikeusvaikutukset koskisivat laajoja yksityisomistuksessa olevia kiinteistöjä tai muita, joiden oikeuteen tai etuun asia saattaa vaikuttaa, on heitä ollut kuultava hallintolain mukaisesti ennen päätöksentekoa. Tätä päätöstä ratkaistaessa ei edellytetä mitään poikkeuslupaa luonnonsuojelulaista, sillä tutkimusalue sijoittuu kokonaisuudessaan suojelualueen ulkopuolelle, eikä suunnitelluista tutkimuksista voi perustellusti arvioida aiheutuvan alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Viranomainen saa pääsääntöisesti myöntää luvan vain, jos hanke tai suunnitelma ei merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueen tai valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman alueen luonnonarvoja. Hakijan tulee ensisijaisesti pyrkiä osoittamaan puolueettomasti ja näyttöön tukeutuen, että merkittäviä vaikutuksia Natura 2000 -alueeseen ei todennäköisesti aiheudu. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja aluetta hallitsevan viranomaisen lausunnoille asiaan on luonnollisesti annettava huomattava paino, malminetsintäluvan ratkaiseminen on kuitenkin kaivosviranomaisen harkinnassa.

Tukesilla on käytössään useita kymmeniä erilaisia tutkimuksia ja selvityksiä malminetsinnän tosiasiallisista vaikutuksista erilaisiin luontoarvoihin. Vastaavanlaisia malminetsintätutkimuksia samanlaisella tutkimuskalustolla on tehty myös varsinaisilla Natura-alueella. Kaikkien näiden tutkimusten keskeinen johtopäätelmä on ollut, että olemassa olevaan luontotietoon, muuhun tieteelliseen tietoon, selvityksiin ja seurantatuloksiin perustuen, malminetsintätutkimustoiminnan ei voida olettaa aiheuttavan sen kaltaisia merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura alueen luontoarvoille, joiden seurauksena minkään Natura-alueella esiintyvän lajin olemassaolo tai selviytymismahdollisuudet alueella vaarantuisivat. Tukes on lupaharkinnassaan arvioinut, että suunnitelluista tutkimuksista ei perustellusti voi arvioida aiheutuvan Natura-alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Kallioperäkairaus, vedet ja kairausapuaineet

Tukesilla on ollut lupaharkinnan tukena useita kymmeniä erilaisia ympäristöselvityksiä ja luontotutkimuksia. Pelkästään malminetsinnässä käytettävään kairausveteen liittyviä tutkimuksia on tehty yli 10 kappaletta vuosina 2011–2024. Kaikkia tutkimuksia yhdistää se, että niiden johtopäätöksissä on päädytty samankaltaisiin tuloksiin, eli siihen että kallioperäkairaus ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia vesien laatuun. Malminetsinnän ympäristövaikutuksia on tämän lisäksi selvitetty useissa Natura vaikutustenarvioinneissa, jotka ovat käsittäneet laajan joukon maastossa tehtyjä kartoituksia ja kasvi- ja vesivaikutusseurantoja. Vuosien 2011–2024 aikana luontoselvityksiin on käytetty useita kymmeniä miljoonia euroja. Edellä mainittujen tutkimusten ja selvitysten lisäksi Tukes valvoo itse maastossa vuosittain yksittäisiä tutkimuskohteita riskiperusteisesti noin 25–30 kohdetta vuodessa. Kairakoneen käytössä ollaan siirtymässä hydrauliikan sijasta mm. käyttämään sähkömoottoreita, eikä kairaustyössä tarvita muutoinkaan öljyä, vaan jäähdytys tehdään puhtaalla vedellä. Tällöin vaikutukset maankamaraan ja vesiin on minimaaliset. Kairakone tekee työnsä paikallaan, jolloin mahdolliset bioöljyvuodot on helppo havaita heti ja korjata tilanne.

Tutkimustoiminnasta syntyvät äänet

Kallioperäkairauksesta syntyvä ääni jää tasoltaan sellaiseksi, ettei sillä ole merkittäviä haitallisia tai häiriötä aiheuttavia vaikutuksia lupa-alueen ulkopuolella. Äänen syntyminen liittyy tavanomaiseen tutkimusvälineistön ja siihen liittyvien toimintojen käyttöön, minkä vuoksi äänen voimakkuus, kesto ja luonne pysyvät rajattuina ja ennakoitavissa. Ääni on tasaista, toistuvaa ja suhteellisen tasaisena jatkuvaa. Kallioperäkairaus on luvanvoimassaoloaikaan verrattuna lyhytkestoinen, ja tutkimuskohteella aiheutuu ääntä vain rajatun määräajan.

Tukes käyttää kairakoneen melua arvioidessaan mittaustuloksiin perustuvaa tietoa. Tuoreimman mittaustutkimuksen mukaan, kairakoneen ääni on n. 100 m päässä 40–45 desibelin mittaluokkaa. Vertaukseksi esimerkiksi puiden lehtien havina on n. 45 desibelin mittaluokkaa ja sateen ropina ikkunaa vasten on n. 50 desibeliä. 200 metrin päässä kairakoneen ääntä ei enää erota luonnon taustamelusta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin 1 muistutus

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR). Hakemukseen jätetyt muistutukset ja mielipiteet liitetään hakijalle toimitettavaan, sähköisesti allekirjoitettuun päätökseen.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksin.

Nyt käsiteltävä lupa-alue sijaitsee 100 metrin päässä Lemmenjoen Natura-2000 alueesta. Pitkäaikaisesta seurannasta saatujen tutkimustulosten mukaan malminetsinnällä ei ole merkittäviä vaikutuksia pohja- tai pintavesiin. Tukes on määrännyt lupamääräyksessä 9.1 että koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäätynyt. Lisäksi tässä luvassa on kielletty vesistöjen päältä kairaaminen sekä kiintoaineksen valuminen pintavesiin (ojat, järvet, purot) sekä purouomien luonnontilan vaarantaminen. Lähimmät kullanhuuhdontaluvat sijaitsevat huomattavan etäällä (useiden kymmenien kilometrien) käsiteltävästä lupa-alueesta eivätkä ole merkityksellisiä tämän luvan vaikutusarvioinnin kannalta.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 35§ mukaisesti, jos hanke tai suunnitelma joko yksinään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Kaivosviranomainen on harkinnut Natura-arvioinnin tarpeellisuutta ja katsoo, että mikäli tutkimustoimet tehdään tässä luvassa 9.1 ja 9.2 kohdassa annettujen määräysten mukaisesti, ei malminetsintätoiminta aiheuta yksinään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden kanssa aiheuta merkittäviä heikennyksiä malminetsintälupa-alueen läheisyydessä olevalle Natura 2000-alueelle.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (9/2023), ympäristönsuojelulakia (527/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963),

maastoliikennelakia (1710/1995), patoturvallisuuslakia (494/2009), hallintolakia (434/2003), laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003), saamelaiskäräjä lakia (974/1995), saamen kielilakia (1086/2003), kielilakia (423/2003), lakia ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta (172/2012), lakia eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta (470/2019), lakia valtion etuosto-oikeudesta eräillä alueilla (469/2019), lakia kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi (468/2019). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija velvoitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011, sekä 505/2023) 61 §, 61a § sekä 61 b §:ssä.

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1123/2025) 38 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 38 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:
- Sakumpu Exploration Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä
- Kittilän kunnalle
- Lupa- ja valvontavirastolle,
- Lapin maakuntamuseolle tiedoksi,
- Kuivasalmen paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu
- maanomistajille
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- muistutuksen esittäjille
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **6300 €.** Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.**

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Matti Ohtamaa puh. 029 505 2289

Asian on esitellyt ylitarkastaja Matti Ohtamaa ja ratkaissut johtava asiantuntija Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2019:0085 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Kittilän kunnan lausunto
Liite 5	Lupa- ja valvontaviraston lausunto
Liite 6	Lapin maakuntamuseon lausunto
Liite 7	Kuivasalmen paliskunnan lausunto
Liite 8	Ohje vakuuden asettamiseksi

Näin valitat päätöksestä

Jos haluat hakea muutosta päätökseen, toimi näiden ohjeiden mukaisesti.

Mitä tietoja valituksessa on oltava

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Kerro valituksessa seuraavat asiat:

- Muutokset, joita vaadit päätökseen sekä muutosten perustelut.
- Jos et ole päätöksen kohde, kerro, mihin valitusoikeutesi perustuu.
- Valittajan nimi, henkilötunnus ja kotikunta / yritys- ja yhteisötunnus ja yrityksen kotipaikka
- Valittajan postiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite. Jos käytät hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköistä asiointipalvelua, sähköpostiosoitetta ei tarvitse ilmoittaa.
- Jos valituksen laatii puolestasi laillinen edustaja tai asiamies, ilmoita myös hänen nimensä ja yhteystietonsa.

Liitä valitukseen seuraavat asiakirjat (alkuperäisenä tai jäljennöksenä):

- päätös ja sen liitteet
- tämä valitusosoitus
- mahdolliset muut asiakirjat, joita haluat esittää vaatimustesi tueksi
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta.

Minkä ajan kuluessa valitus on tehtävä

Valitusaika on 30 päivää. Valitusajan laskeminen alkaa päätöksen tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos toimitat valituksen sähköisesti, sen on saavuttava hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisen päivän aikana. Jos lähetät valituksen postissa tai viet sen hallinto-oikeuteen, sen on saavuttava hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kuin tuomioistuimen aukioloaika päättyy.

Tiedoksisaantipäivä määräytyy sen mukaan, miten päätös on lähetetty tiedoksi:

- Jos päätös on lähetetty Suomi.fi-viesteihin tai asiointipalveluun, sen katsotaan tulleen tiedoksi, kun olet vahvistanut viestin vastaanotetuksi Suomi.fi-viesteissä tai asiointipalvelussa. Liitä valituksen asiakirjoihin selvitys tiedoksisaannin ajankohdasta.
- Jos päätös on postitettu saantitodistuksella, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Liitä saantitodistus valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on lähetetty sähköpostilla, sen katsotaan tulleen tiedoksi kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä (7) päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.

Jos päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun päätös ja kuulutus on julkaistu.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Minne ja miten toimitat valituksen

Tee valitus ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Palvelu ei ole käytössä Ahvenanmaan hallintotuomioistuimessa.

Pääset asiointipalveluun myös tämän QR-koodin kautta:

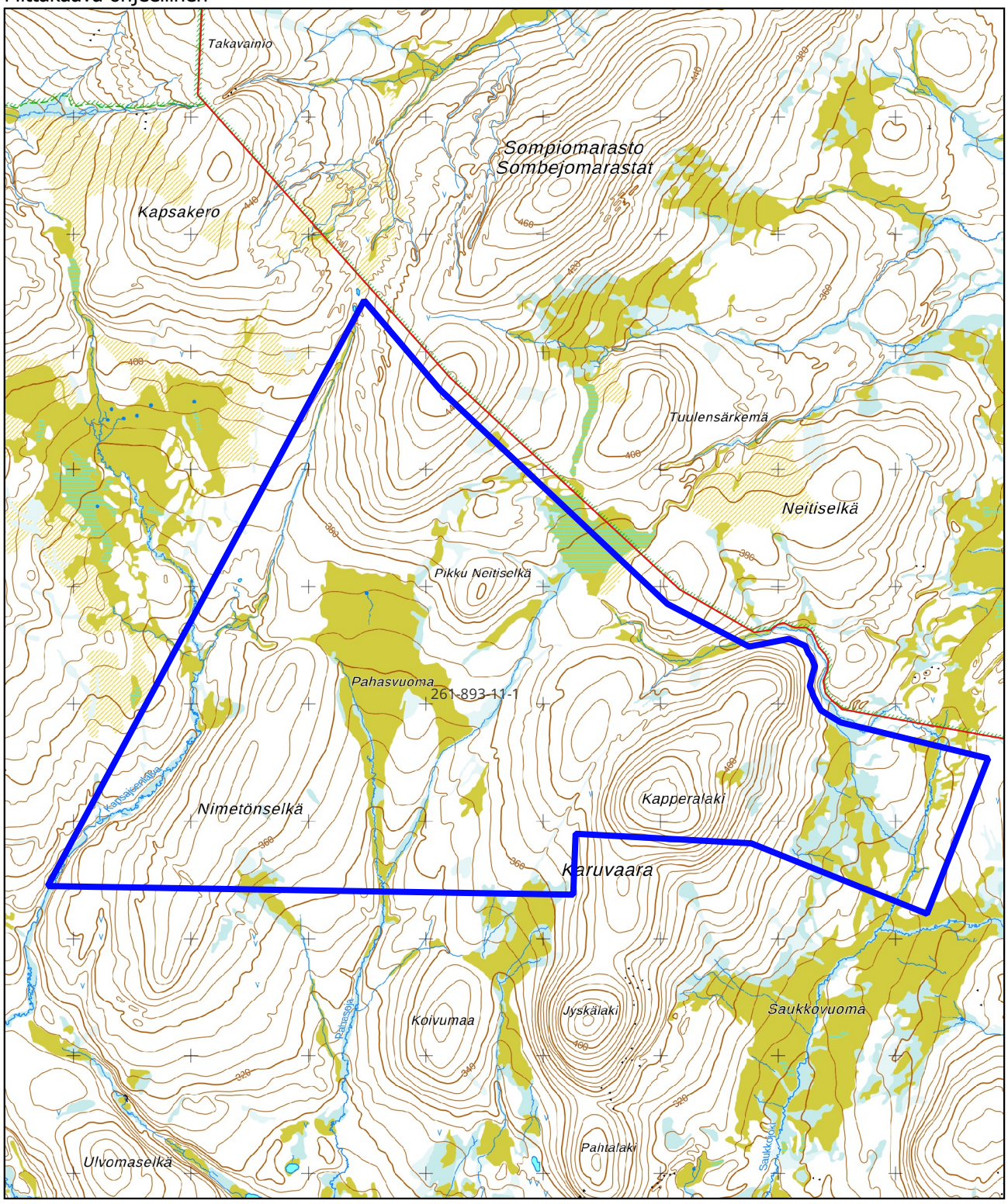
Voit toimittaa valituksen hallinto-oikeudelle myös sähköpostilla, henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen perille toimittaminen on lähettäjän vastuulla.

Tuomioistuin, jolle valitus tehdään:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189 (käyntiosoite Torikatu 34–40), 90101 OULU

Tuomioistuimen muut yhteystiedot löydät Tuomioistuinlaitoksen verkkosivuilta osoitteesta https://tuomioistuimet.fi/fi/index/yhteystiedot.html

Kartta malminetsintälupa-alueesta
Mittakaava ohjeellinen

Malminetsintälupa-alue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:50 000
Sakumpu Exploration Oy
ML2019:0085
Pahasvuoma

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Lupatunnus
ML2019:0085
Liite 2

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
261-893-11-1	1997,43

Pinta-ala yhteensä: **1997,43 ha**

Lupatunnus
ML2019:0085
Liite 3

ASIANOSAINEN MAANOMISTAJA
Suomen Valtio / Metsähallitus

Lausunto Sakumpu Exploration Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, Pahasvuoma, ML2019:0085

Khall 11.08.2026 § 244
387/10.01.01/2026

Valmistelija Maanmittausteknikko Veli-Matti Virtanen, puh. 040 581 1889

Sakumpu Exploration Oy on jättänyt Tukesille Kittilän kunnan alueelle, Kuivasalmen paliskunnan erityiselle poronhoitoalueelle kohdistuvan hakemuksen koskien Pahasvuoma – nimistä malminetsintälupa-aluetta. Lausunto on pyydetty antamaan Tukesille 3.8.2026 mennessä. Lausunnon antamiseen on pyydetty ja saatu jatkoaikaa 21.8.2026 saakka

Malminetsintäalueen pinta-ala on 1997,43 ha.

Lupahakemuksen mukaan alueella ei ole suojelualueita. Suojelualueet on rajattu hakemusalueen ulkopuolelle. Alueen koillispuolella on Natura 2000 alue Lemmenjoen kansallispuisto. Lupahakemusalue on rajattu 100 metrin suojaetäisyydelle suojelualueen rajasta. Hakemusalueella ei sijaitse pohjavesialueita.

Yhtiö etsii alueelta kultaa ja kuparia. Yhtiön jättämän malminetsintälupahakemuksen tutkimussuunnitelman mukaan, yhtiö suunnittelee suorittavan alueella geofysikaalisia mittauksia, pohjamoreeninäytteenottoa ja timanttikairauksia.

Lupahakemuksen mukaan pohjamoreeninäytteenotossa käytetään kumiteloilla liikkuvaa Bandvagn – kulkuneuvoa ja näytteenotto suoritetaan tähän kiinnitetyllä iskuporayksiköllä. Porauksessa käytetään läpivirtausterää, joka ei aiheuta muuta jälkeä kuin pyöreän 50 mm reiän maan pinnalla.

Talviaikana suoritettavissa maastogeofysikaalisissa mittauksissa käytetään kulkuneuvona moottorikelkkaa, mutta itse mittaustapahtumissa kulkeminen tapahtuu suksilla ja lumikengillä. Mahdollinen syväkairaus suoritetaan pääasiassa talviaikaan käyttäen telakulkuneuvoja.

Tutkimuksista voi aiheutua hetkellisiä ja paikallisia häiriöitä koneiden liikkeistä ja äänestä. Hakemusalue on asumatonta seutua, jonka vuoksi häiriö kohdistuu lähinnä eläimiin, poronhoitoon ja alueen virkistyskäyttöön. Tutkimusaikataulut tarkentuvat tutkimusten edetessä. Asianosaisille ilmoitetaan tutkimuksista hyvissä ajoin.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on esitetty lupahakemuksen liitteessä 1.

Hakemuksessa esitetyn kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan tutkimusalueella ei ole tarkoitus suorittaa tutkimusojien kaivuuta tai suorittaa montutusta tai koelouhintaa. Suunnitellusta toiminnasta ainoa mahdollisesti syntyvä kaivannaisjäte on syväkairauksissa syntyvä ns. kairaussoija. Alkuvaiheen tutkimuksissa kairausreiät ovat matalia ja soijan määrä pieni.

Pohjamoreeninäytteenotto ja muut tutkimusmenetelmät eivät synnytä kaivannaisjätettä.

Hakemuksen mukaan suunniteltujen tutkimusten ympäristö- ja muut vaikutukset jäävät vähäisiksi eivätkä kohdistu suojelualueille tai muihin arvokkaisiin kohteisiin. Hakemuksen mukaan ainoat vaikutukset ovat hetkelliset häiriöt liikkumisesta ja laitteistojen äänestä. Kairauspaikoilla voi tapahtua vähäistä tallaantumista, joka on palautuvaa. Maastovahinkojen välttämiseksi tullaan tutkimukset maastogeofysiikkaa lukuun ottamatta suorittamaan pääosin talvisaikaan, jolloin routa ja lumipeite estävät vahingot.

Pohjamoreeninäytteenotto – ja kairauskalusto on varustettu kumiteloilla ja biohajoavalla hydrauliöljyllä.

Hakemuksen mukaan malminetsinnän ajankohdasta neuvotellaan paliskunnan kanssa. Puustovahinkoja pyritään minimoimaan ennakoivalla reittisuunnittelulla, jota voidaan tehdä yhteistyössä maanomistajien kanssa. Mahdolliset puustovauriot ja muut vahingot korvataan asianosaisille.

Hakemuksen mukaan malminetsintätoiminnan lopettamisen jälkeen kalusto ja kaikki tarvikkeet yms. viedään pois. Kairareikiin jätetään maaputket, jotka katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa. Putken päät merkitään maastossa huomiovärisillä tai heijastimin merkityillä tikuilla. Mikäli kairareiästä vuotaa vettä, se tulpataan. Tutkimusten loputtua varmistetaan alueen siisteys, kartoitetaan mahdolliset maastovauriot ja sovitaan vahingonkorvauksista asianomaisten kanssa.

Kartta malminetsintälupa-alueesta esityslistan ja pöytäkirjan liitteenä, asiakirjat esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan Sakumpu Exploration Oy:n lupahakemuksesta koskien Pahasvuoma – nimistä malminetsintälupa-aluetta ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus ei kohdistu Kittilän kunnan asema- eikä yleiskaava-alueille. Siten kaavoituksen kannalta hakemuksen johdosta ei ole huomautettavaa.

Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskuntien kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdollisesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle, pohjavesialueille eikä alueen poronhoidolle.

Kittilän kunta edellyttää, että kittiläläisten kuntalaisten tulee voida asioida malminetsintäyhtiön kanssa suomen kielellä.

Kittilän kunta korostaa, että malminetsintälupaa ratkaistaessa lupaviranomaisen tulee kiinnittää erityistä huomiota luontoarvoihin mm. lupahakemusalueen läheisyydessä sijaitsevien luonnonsuojelulain mukaisten (esim. Natura-alueiden) osalta. Malminetsintälupahakemusta ratkaistaessa tulee varmistaa, että malminetsintätyö ei aiheuta merkittävää luontoarvojen heikkenemistä.

Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Päätös

Päätökseksi tuli kunnanjohtajan esitys.

Otteen oikeaksi todistaa

17.08.2026

Akseli Erkkilä
Tiedonhallinnan asiantuntija

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen pvm

Pöytäkirja on 17.8.2026 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, osoitteeseen https://www.kittila.fi.

Tiedoksianto

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla 17.8.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 244

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa;
työ- ja virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista; tai työnjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
13.8.2026
LVV-U/104753/2026

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntönne 25.6.2026

Lausunto malminetsintälupahakemuksesta, ML2019:0085 Pahasvuoma, Sakumpu Exploration Oy, Kittilä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lupa- ja valvontaviraston lausuntoa yllä mainitusta malminetsintälupahakemuksesta.

Lausuntoa on pyydetty 3.8.2026 mennessä. Tukes on myöntänyt Lupa- ja valvontavirastolle jatkoaikaa lausunnon antamiseen 13.8.2026 saakka.

Hakemusalueen pinta-ala on 1997,43 ha ja se sijoittuu Kittilän kunnan alueelle.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto asiassa

Tämä lausunto on annettu lausuntopyynnössä ja sen liitteenä olevassa malminetsintälupahakemuksessa esitettyjen tietojen sekä käytössä olevien paikkatietoaineistojen pohjalta.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei luvan myöntämiselle ole estettä, mikäli lupapäätöksessä otetaan huomioon Lupa- ja valvontaviraston lausunnossaan esittämät seikat. Ennen maastotöihin ryhtymistä Lupa- ja valvontaviranomaiselle tulee toimittaa kaivoslain 12 §:n mukainen maastotyöilmoitus.

1. Tutkimussuunnitelma

Tutkimusmenetelmät- ja laitteisto:
- Geofysikaaliset mittaukset. Mittauslaitteisto, maastoajoneuvot vuodenajan ja maaston mukaan.
- Pohjamoreeninäytteenotto. Tela-alustainen maastoajoneuvo iskuporakalustolla.
- Timanttikairaus. Tela-alustainen kairakone, mahdollinen apukone ja/tai soijankeruu/vedenkierrätysyksikkö

Kaikissa tutkimusmenetelmissä töissä voidaan käyttää apuna mönkijää tai moottorikelkkaa.

Pohjamoreeninäytteenotossa käytetään leveillä kumiteloilla liikkuvaa Bandvagn -kulkuneuvoa ja näytteenotto suoritetaan tähän kiinnitetyllä iskuporayksiköllä. Porauksessa käytetään läpivirtausterää, joka ei aiheuta muuta jälkeä kuin pyöreän 50 mm reiän maan pinnalla. Reikää ympäröivä maa ei häiriinny.

Talviaikana suoritettavissa maastogeofysikaalisissa mittauksissa käytetään kulkuneuvona moottorikelkkaa mutta itse mittaustapahtumassa kulkeminen tapahtuu pääsääntöisesti suksilla tai lumikengillä. Maastoon ei jää jälkiä.

Mahdollinen syväkairaus suoritetaan pääasiassa talviaikaan käyttäen telakulkuneuvoja. Geofysikaaliset mittaukset ja pohjamoreeninäytteenotto suoritetaan samoilla pisteillä/linjoilla. Näytteenottopisteet määritetään myöhemmin, työn aikana kertyvien tulosten perusteella. Mahdollisissa kairauksissa käytetään yhtä kairakonetta kerrallaan.

Tutkimuksista voi aiheutua hetkellisiä ja paikallisia häiriöitä koneiden liikkeistä ja äänestä. Malminetsintälupa-alue on asumatonta seutua, jonka vuoksi häiriö kohdistuu lähinnä eläimiin, poronhoitoon ja alueen virkistyskäyttöön. Kulkemisessa hyödynnetään mahdollisimman paljon viereisen tutkimusalueen läpi kulkevia uria ja teitä sekä luontaisia avoimia kohtia.

Aikataulut tarkentuvat tutkimusten edetessä. Asianosaisille ilmoitetaan tutkimuksista hyvissä ajoin. Tutkimukset etenevät vaiheittain ja kukin maastotyövaihe kestää muutamasta viikosta korkeintaan 2-3 kuukauteen kerrallaan. Maastotyövaihetta seuraa näytteiden käsittelyjä analyysit sekä tulosten tulkinta.

Pohjamoreeninäytteet sekä kairauskalusto on varustettu kumiteloilla, jolloin pintapaine on vähäinen, sekä biohajoavalla hydrauliöljyllä. Purojen ja jokien ylityksiä maastoajoneuvoilla pyritään välttämään kokonaan. Mikäli vesistön ylitys on tutkimustoiminnan kannalta välttämätöntä, se suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä viranomaisen kanssa. Kairausvedenottoa ei tehdä lähteistä tai muista pienitilavuuksisista luonnonvesistöistä. Alueen lähteisiin jätetään riittävät suojaetäisyydet. Timanttikairausta vältetään vesistöjen läheisyydessä. Mikäli timanttikairausta on suoritettava lähellä vesistöä, kairauksessa käytetään kairaussoijan talteenottoa ja hulevedet hallitaan joko suljetulla vesikierrolla tai johdetaan poispäin vesistöstä.

Nyt haettavalla alueella ei ole tarkoitus suorittaa tutkimusojien kaivuuta tai suorittaa montutusta tai koelouhintaa. Malminetsinnän ajankohdasta neuvotellaan paliskunnan kanssa.

Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että lupahakemus ei sisällä tietoja tutkimusten tarkemmasta sijoittumisesta ja volyymista hakemusalueella, eikä hakemuksessa ole esitetty tutkimusten alustavaa aikataulua tai tutkimusten alustavaa vuosittaista vaiheistusta.

2. Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Hakemusalue sijoittuu noin 100 metrin etäisyydelle Lemmenjoen kansallispuiston Natura-alueesta (FI1300201). Lemmenjoen kansallispuiston Natura-alueen suojelun perusteena on 22 luontodirektiivin liitteen I luontotyyppiä, 8 luontodirektiivin liitteen II kasvi- ja eläinlajia sekä 49 lintudirektiivin lajia.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
13.8.2026
LVV-U/104753/2026

Suojeluperusteena olevasta lajistosta ei ole havaintoja hankealueen läheisyydestä, mutta lajistotiedot alueelta ovat vajavaisia, joten varmuutta lajiston esiintymisestä hankealueen läheisyydessä ei ole. Hakemuksen mukaan mahdollinen syväkairaus toteutetaan pääasiassa talviaikaan ja siinä käytetään yhtä kairakonetta kerrallaan. Kun huomioidaan lisäksi hakemusalueen ja Natura-alueen väliin jätetty 100 metrin suojavyöhyke sekä Natura-alueen laajuus voitaneen katsoa, että suojeluperusteena olevaan lajistoon ei kohdistu merkittävää heikennystä esitetyn toiminnan seurauksena.

Vaikutukset valtaosaan suojelun perusteina olevista luontotyypeistä voidaan sulkea pois jo hakemusalueen ja Natura-alueen välisen etäisyyden perusteella. **Mahdollinen epävarmuus liittyy luontotyyppiin pikkujoet ja purot, koska puro virtaa Natura-alueelle hankealueen kautta. Lemmenjoen kansallispuiston Natura-alueen pikkujokiin ja puroihin on kohdistunut vaikutuksia myös muun toiminnan (mm. kullanhuuhdonta) seurauksena, mikä tulee ottaa huomioon merkittävän heikennyksen kynnystä arvioitaessa.** Hakemuksen mukaan timanttikairausta vesistöjen läheisyydessä vältetään ja mikäli se todetaan välttämättömäksi, käytetään kairauksessa kairaussoijan talteenottoa ja joko suljettua vesikiertoa tai hulevesien johtamista poispäin vesistöstä. Lisäksi hakemuksen mukaan purojen ja jokien ylityksiä maastoajoneuvoilla pyritään välttämään ja jos ylitys todetaan välttämättömäksi, suunnitellaan ja toteutetaan se yhdessä viranomaisen kanssa. Todennäköisyys merkittävälle heikennykselle on siten alhainen, mutta se tulisi kyetä poissulkemaan päätöksen yhteydessä. Mikäli hakemuksessa esitetty tarkoitus on suunnitella ja toteuttaa ylitys yhdessä kaivosviranomaisen kanssa, ei Lupa- ja valvontavirastolla ole tietoa sen tarkemmasta toteutusmenetelmästä eikä siten tietoa sen ympäristövaikutuksista**. Lupamääräykset tulisikin kirjata siten, että vesistön ylityksen vaikutukset pikkujokiin ja puroihin voidaan jo päätöksen perusteella poissulkea, esimerkiksi rajaamalla ylitys talvisaikaan, jolloin purot ovat jäässä. Mikäli vaikutuksia ei voida poissulkea, tulee hankkeesta tehdä luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi.**

3. Muut huomioitavat alueet ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei malminetsintä vaaranna alueen ja ympäristön kulttuuri- ja maisemallisia arvoja.

4. Suojellut ja uhanalaiset luontotyypit

Hakemusalueelle ei sijoitu luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisia luonnonsuojeluviranomaisen päätöksellä rajattua luontotyyppikohteita, eikä sieltä tunneta luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppejä.

Alueella ei ole tehty luontotyyppi-inventointia, joten uhanalaisten luontotyyppien esiintymisestä alueella ei ole tietoa. Rusokantokäävän esiintyminen alueella viittaisi siihen, että alueen metsät voivat olla vanhoja.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
13.8.2026
LVV-U/104753/2026

5. Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit

Hakemusalueen itäosan suoalueen metsäsaarekkeilta on havaintoja seuraavista silmälläpidettävistä käävistä: lapinkynsikääpä, pursukääpä ja rusokantokääpä.

Hakemusalueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tunneta luonnonsuojeluasetuksen (2023/1066) liitteiden 3 ja 5 rauhoitettujen eliölajien esiintymiä, ei liitteen 6 uhanalaisten eliölajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja, ei luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen II tai IV kasvi- tai eläinlajien havaintopaikkoja eikä suurten petolintujen pesäreviirejä (27.7.2026 Lajitietokeskus). On kuitenkin syytä huomioida, että kyseessä on syrjäinen alue, jota ei ole kattavasti inventoitu.

Ajantasaiset lajihavainnot malminetsintäalueelta on tarkistettava ja huomioitava tutkimussuunnitelmaa laadittaessa. Lajitiedon jakelu tapahtuu Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi sivuston kautta. Suurin osa aineistosta on avointa, mutta sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu (esim. 1 km tai 5 km ruudut) tai joissain tapauksissa salattu. Käyttörajoitetut aineistot saa käyttöön kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön kyseiseltä alueelta. Lupa- ja valvontavirasto ei käsittele lajitiedon luovutusta koskevia pyyntöjä.

Maahan kajoavissa malminetsintätoimissa suojeltujen lajien esiintymät on rajattava vaikutusten ulkopuolelle. Suojaetäisyyksiä määritettäessä on huomioitava, että laji voi esiintyä pistemäistä havaintopaikkaa laajemmalla alueella.

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että suurin osa Suomen pesimälinnuista on luonnonsuojelulailla rauhoitettuja, eikä niitä saa tahallisesti häiritä tai tappaa. Häirinnän estäminen on erityisen tärkeää lintujen lisääntymisaikana ja tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla (LSL 70 §).

6. Pohjavesialueet

Hakemusalueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että pohjavedellä tarkoitetaan maa- ja kallioperässä olevaa vettä ja toimija on vastuussa pohjavedelle aiheuttamastaan vahingosta. Pilaamiskielto on siis voimassa myös pohjavesialueiden ulkopuolella (Ympäristönsuojelulaki 527/2014, Pohjaveden pilaamiskielto 17 §). Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareiät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi.

7. Lähteet ja vesistöt

Hakemusalueelle sijoittuu mm. maastotietokantaan merkittyjä lähteitä (VL, 587/2011, 1 luku 3 § 1 momentti 3 kohta9.

Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2 luku 11 §), ellei siihen ole saatu Lupa- ja valvontaviraston lupaa. Lähteeseen tulee jättää riittävä suojaetäisyys. Lupa- ja valvontavirasto suosittelee vähintään 30 metrin suojavyöhykettä lähteikön reunasta ja etäisyyden määrittelyssä tulee huomioida, ettei lähteen luonnontila vaarannu. Suojaetäisyys riippuu maastonmuodoista, lähteen koosta ja tilasta.

Kaivutoimenpiteet lähteikön läheisyydessä voivat aiheuttaa muutoksia pohjaveden virtausolosuhteissa ja siten myös lähteikön kautta purkautuvan pohjaveden määrässä. Lähtökohtana toiminnassa on, ettei siitä saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Lähteen suojavyöhykkeellä ei tule tehdä maahan kajoavia tutkimuksia. Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareiät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi.

Vesistöihin on maahan kajoavassa toiminnassa jätettävä riittävät suojavyöhykkeet, ettei maa-aineksia tai kairaussoijaa kulkeudu vesistöihin esim. tulvan mukana ja vesistön tila sen seurauksena heikkene. Ojitetuilla aloilla on toimittava siten, että kiintoainetta tai poraussoijaa ei pääse ojia myöten kulkeutumaan vesistöihin. Lisäksi vesistöjen ympäristö tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena.

Puron ja joenuoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on luvanvaraista (VL 3 luku 2 §). Tämä tulee huomioida mahdollisissa uomien ylityksissä.

8. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakijan mukaan tutkimussuunnitelmassa esitetyistä malminetsintämenetelmistä kaivannaisjätettä syntyy timanttikairauksessa. Kairauksessa syntyy kairaussoijaa, joka on hienojakoista jauhautuneen kiviaineksen ja veden sekoitusta. Kairaussoijan koostumus vastaa alueen kallio- ja maaperän koostumusta. Tutkimuskohde sijaitsee Keski-Lapin vihreäkivivyöhykkeellä, jonka kallioperä koostuu metavulkaniittien ja -sedimenttien muodostamista kivilajiseurueista, joihin on tunkeutunut emäksisiä ja ultraemäksisiä intruusioita. Valtaosa alueen kivilajeista eivät luontaisesti sisällä korkeita pitoisuuksia haitallisina pidettyjä alkuaineita.

Hakija on esittänyt, että koska lupa-alueella ei ole toteutettu aikaisempia kallioperäkairauksia kairareiät tulevat olemaan tutkimusten alkuvaiheessa matalampia. Tyypillisesti alkuvaiheen tutkimuksissa kairareikien syvyydet vaihtelevat noin 100–300 metrin syvyisinä. Kairaussoijan määrä vaihtelee riippuen kairareiän pituudesta, kairauksessa lävistettävistä kivilajeista sekä kallion rikkonaisuudesta. Arviolta sitä voi muodostua 0–2,5 litraa per kairattu metri. Osalla kairauskohteista kairaussoijaa ei nouse maanpinnalle lainkaan, vaan se jää kallioperän ruhjeisiin. Tutkimusten edetessä kairareiät voivat olla syvempiäkin esim. 400–500 metrisiä. Kairareikien määrä ja syvyydet tarkentuvat tutkimusten edetessä.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
13.8.2026
LVV-U/104753/2026

Esitetty suunnitelmaa voidaan Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan pitää pääosin riittävänä, koska kyseessä on hakemusalueen alkuvaiheen tutkimukset. Suunnitelmassa on arvioitu syntyvän kairaussoijan vaikutuksia ympäristöön, vaikutuksia ehkäiseviä toimenpiteitä sekä jätteen hyödyntämistä (palauttamista) ja käsittelyä, mutta **tutkimusten edistyessä kairaussoijan vaikutuksia ympäristöön tulee arvioida uudelleen, mikäli tutkimustulokset tai maastohavainnot antavat siihen aihetta.**

Jätehuoltosuunnitelmaan tulee sisällyttää toiminnassa mahdollisesti käytettävien kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet. **Toiminnanharjoittajan on jätelain mukaisen selvilläolovelvollisuutensa perusteella tunnettava kaivannaisjätteen laatu ja ominaisuudet, jotta talteen otettu kairaussoija tulee toimitetuksi sille soveltuvaan ympäristöluvanvaraiseen käsittely- tai vastaanottopaikkaan**.

9. Ympäristölupa- ja PIMA-kohteet

Alueella ei ole tiedossa olevia ympäristölupa- tai PIMA-kohteita.

10. Liikennealueet

Alueella ei ole kaivoslain 9 §:n neljännen momentin mukaisia liikennealueita.

11. Kaavatilanne

Hakemusalue sijoittuu Tunturi-Lapin maakuntakaava-alueelle. Aluetta koskevalla kaavamerkinnällä (M 4511) osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Kittilän kunta ottaa tarvittaessa kantaa alueen kaavatilanteeseen.

12. Veden ottaminen

Vesilain mukaisissa vesitalousasioissa toimivaltainen lupaviranomainen on Lupa- ja valvontavirasto, joka hoitaa myös valtion valvontatehtäviä. Vesilain (587/2011, VL) mukaisen luvan tai oikeuden tarve arvioidaan aina tapauskohtaisesti ja ratkaistaan lupamenettelyssä. Vesilain mukaiset valvontaviranomaiset (Lupa- ja valvontavirasto tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen eivät voi antaa yksittäisen hankkeen luvanvaraisuudesta sellaista ennakkotietoa, joka sitoisi lupaviranomaista lupamenettelyssä.

Ilmoitus veden ottamisesta: Vesilain 2 luvun 15 §:n mukaan pinta- tai pohjaveden ottamisesta on tehtävä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m^3/vrk eikä toimenpide edellytä VL 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaista lupaa.

Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto
13.8.2026
LVV-U/104753/2026

Oikeus ottaa vettä toisen alueelta: Jos pinta- tai pohjavettä otetaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, se voi edellyttää Lupa- ja valvontaviraston myöntämää oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (VL 4 luvun 3 ja 4 §). Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan malminetsinnän vedenkäyttö, esimerkiksi kairaus- ja lumetusvetenä ei lähtökohtaisesti ole vesilaissa tarkoitettua tavanomaista kiinteistökohtaista käyttöä.

13. Lupa- ja valvontavirasto esittää lupapäätöksessä huomioitavaksi

Malminetsintä on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslain lisäksi muussa lainsäädännössä kiellettyjä seurauksia (kaivoslaki 3 §).

Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että toiminnassa on vältettävä luonnon turmelemista enempää kuin mikä on tutkimuksen suorittamiseksi välttämätöntä. Maastossa moottoriajoneuvoa käytettäessä on vältettävä luonnolle ja ympäristölle aiheutuvaa vahinkoa ja haittaa. Maastoajo tulee pääsääntöisesti ohjata olemassa oleville yksityisteille, metsäteille ja jäädytetyille talviteille. Luonnontilaisilla soilla moottoriajoneuvoilla liikkumista on vältettävä sulan maan aikana. Maastoliikennelupaa ei tarvita malminetsintäalueella eikä 30 metrin etäisyydellä sen rajasta. (Maastoliikennelaki 5 § ja 4 §). Lupa- ja valvontavirasto suosittelee kairauksessa käytettävän suljettua veden kiertoa ja soijan talteenottoa. Lisäksi virasto suosittelee, että maahan kajoavat toimenpiteet tehdään suoalueilla maan ollessa roudassa ja lumipeitteinen.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jarkko Kiviniitty ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Juha-Pekka Hämäläinen.

TIEDOKSI:

lupaasiat@geopool.fi
jens@valkea.ca

Lupa- ja valvontavirasto
Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihde: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/104753/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/104753/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kiviniitty Jarkko 13.08.2026 16:37

Ratkaisija Hämäläinen Juha-Pekka 13.08.2026 16:39

LAPIN MAAKUNTAMUSEO
THE REGIONAL MUSEUM OF LAPLAND

Lausunto
3.8.2026

ROIDno-2026-3894

Viite: Lausuntopyyntö 25.6.2026

Asia: KITTILÄ – ML2019:0085

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37§ nojalla Lapin maakuntamuseolta lausuntoa Kittilän kunnan alueeseen kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2019:0085. Lupahakemuksen kopio on toimitettu lausuntopyynnön yhteydessä Lapin maakuntamuseolle. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Kittilän kunnan alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain 7§ 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Aiottu malminetsintäalue sijaitsee Kittilän kunnan alueella noin 51 km Sirkan (Levi) asutuskeskuksesta pohjoiseen käsittäen 1997,43 ha:n alan. Alueelta ei tunneta arkeologisia kohteita. Alueeseen ei tiettävästi ole kohdistunut arkeologisia maastoselvityksiä viimeisen 10 vuoden aikana. Lapin maakuntamuseolla ei ole alueeseen liittyen ennakkotietoja arkeologisista kohteista.

Malminetsinnässä käytetyt menetelmät kuten näytteenotot ja kairaukset muodostavat alueella mahdollisesti sijaitseville tuntemattomille arkeologisille kohteille verrattain pienen riskin. Hakemuksessa ei mainita kaivinkoneella tapahtuvaa tutkimustoimintaa. Lapin maakuntamuseolla ei ole lupahakemuksesta huomautettavaa.

Lapin maakuntamuseo kuitenkin muistuttaa, että muinaismuistolain (295/1963) 1§ mukaisesti, on muinaisjäännökseen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla myönnettyä lupaa kielletty. Näin ollen muinaismuistolain 14§ mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona

Lapin maakuntamuseo ● Arktikum ● Pohjoisranta 4 ● 96200 Rovaniemi
Puhelin (016) 322 8589 ● Sähköposti: etunimi.sukunimi@rovaniemi.fi

keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus alueellisen vastuumuseon (Lapin maakuntamuseo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16§ mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivuu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Kaivoslain 51§ 7 kohtaan viitaten, siinä tapauksessa, että malminetsintälupa myönnetään, tulee ennen maastotöiden aloittamista esitettävä tutkimussuunnitelma toimittaa tiedoksi Rovaniemen kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@rovaniemi.fi) Lapin maakuntamuseolle osoitettuna, jotta Lapin maakuntamuseo voi tarvittaessa ottaa suunnitelmaan kantaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Lausunnon karttaliitteissä esitetyt aluerajaukset ovat pyynnöstä saatavilla Lapin maakuntamuseon arkeologilta paikkatietoaineistona.

Rovaniemi 3. elokuu 2026

[redacted]

Jari-Matti Kuusela
Arkeologi, FT, dos.

Jakelu: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Sakumpu Exploration Oy
Museovirasto

Kuivasalmen paliskunta
Poroisäntä Antti I. Koskela
Siitosentie 811
99270 Hormakumpu
puh: 040 8468 321

LAUSUNTO

3.8.2026

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12B)
00521 Helsinki

Asia: Lausunto malminetsintälupahakemuksesta, lupatunnus ML2019:0085

Malminetsintälupahakemuksen hakijaksi on merkitty Sakumpu Exploration Oy.

Kuivasalmen paliskunta sijaitsee erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulla alueella, jossa valtion maata ei poronhoitolain 2 §:n 2 momentin mukaan saa käyttää niin, että siitä aiheutuu poronhoidolle huomattavaa haittaa.

Hakemuksen ML2019:0085 kartasta ilmenee, että lupahakemusalue sijaitsee yhdellä Kuivasalmen paliskunnan tärkeimmistä talvilaidunalueista. Alueen luonnontilaiset lakimetsät ovat korvaamattoman tärkeitä luppolaitumia.

Alueen metsät on Metsähallituksen vanhojen metsien kartoituksen jälkeen päätetty asettaa suojelluiksi. Suojelualueen perustaminen tulee turvaamaan paliskunnalle tärkeän talvilaidunalueen säilymisen. Malminetsintä alueella heikentäisi suojelun perusteita ja alueen luontoarvoja.

Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen Kuivasalmen paliskunta vastustaa malminetsintäluvan myöntämistä.

Antti I. Koskela
Poroisäntä

Kuivasalmen paliskunta
Poroisäntä Antti I. Koskela
Siitosentie 811
99270 Hormakumpu
puh: 040 8468 321

LAUSUNTO

14.8.2026

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12B)
00521 Helsinki

Asia: **Lausunto malminetsintälupahakemuksesta, lupatunnus ML2019:0085**
Täydennys lausuntoon

Malminetsintälupahakemuksen hakijaksi on merkitty Sakumpu Exploration Oy.

Kuivasalmen paliskunta sijaitsee erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulla alueella, jossa valtion maata ei poronhoitolain 2 §:n 2 momentin mukaan saa käyttää niin, että siitä aiheutuu poronhoidolle huomattavaa haittaa. Oikeus poronhoidon harjoittamiseen erityisellä poronhoitoalueella on suoraan verrattavissa alkuperäiskansan oikeuteen harjoittaa perinteistä elinkeinoaan.

Hakemuksen ML2019:0085 kartasta ilmenee, että lupahakemusalue sijaitsee yhdellä Kuivasalmen paliskunnan tärkeimmistä talvilaidunalueista.

Haettu etsintäalue on paitsi paliskunnan talvilaidunaluetta, myös syksyllä porojen pääasiallinen kuljetusreitti erotuksiin paliskunnan yläosista.

Hakemusalue sijaitsee suojametsäalueella ja porot asettuvat talvella alueelle kaivamaan luontaisesti. Poro pärjää alueella luonnon ruualla, kunhan saa olla rauhassa. Mikäli poroja häiritään ne joutuvat siirtyilemään omista kaivoksista ja hakemaan uutta kaivettavaa ja säikkymään ääniä ja kulkijoita. Tuolloin porojen energia menee muuhun, kuin oman lämmön ja kunnon ylläpitämiseen.

Silloin kun porojen kunto alkaa huonontua, niin sen parantaminen ei enää talvella onnistu ja kuoleman mahdollisuus kasvaa. Ainakin vasan saaminen keväällä on epätodennäköistä. Porolla on taipumus luoda vasansa oman henkensä säilyttämiseksi.

Talvella kaivavien porojen läheisyyteen tehdyt kovat kulkujäljet aiheuttavat sen, että porot lähtevät kulkemaan niitä pitkin, vasat erkaantuvat herkästi emistään ja porojen oma ruuan kaivuu loppuu ja kunto menee huonoksi.

Etsinnästä aiheutuva haitta on selvää ja poroille kestämätöntä.

Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen Kuivasalmen paliskunta vastustaa malminetsintäluvan myöntämistä.

Antti I. Koskela
Poroisäntä

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluville asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. PL 66, 00521 Helsinki) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t), joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen PL 66 (Opastinsilta 12B), 00521 Helsinki.